

Informacije

Sveta gorenjskih sindikatov

April 2022

Prvomajski prazniki so pred nami in zelo se jih veselimo. Prvomajski prazniki so tudi prvi znanilci pomladi. Počasi začnemo razmišljati o morju, o dopustu. Številni se ob prvem maju odpravijo na morje in se prepustijo prvim sončnim žarkom ter uživajo v brezskrbnosti počitnic.

V naših sredinah pa ob prvem maju še bolj kot običajno razmišljamo o pomenu praznika dela in o pomenu dela. Trenutna gospodarska situacija brezposelnosti skorajda ne pozna. Zavodi za zaposlovanje delodajalcem, ki iščejo nove kadre, praktično ne morejo ponuditi nikogar. Tudi delavcev iz bivših jugoslovanskih republik ni več na voljo. Soočamo se z zelo posebnim izzivom, to je pomanjkanje delovne sile. Vprašati se moramo ali zaposleni ta izziv znamo obrniti sebi v prid. Ob pomanjkanju delavcev so namreč odlični pogoji, da si izborimo boljše pogoje za delo, višje plače, višje regrese za letni dopust. Kadar je kadra premalo in delodajalci stojijo v vrsti za vsakega delavca posebej, takrat imamo delavci moč, moč da si pogoje za delo postavimo sami. Si znamo postaviti ceno? Mladi to znajo bolje, starejši se morajo še naučiti. Vendar delavci nikoli nismo sami. Lažje nam

je, ker se lahko povežemo, se skupaj izpostavimo in skupaj zahtevamo boljše pogoje za delo. Povezani smo močnejši in dosežemo lahko marsikaj. Povežimo se v svoj sindikat.

Verjemite vase in v svoje delo ter vedite, da se lahko vedno in povsod zanesete na svoj sindikat. Povezani in enotni v svojih prepričanjih in dejanjih smo delavci najmočnejši partner svojemu delodajalcu.

Lepo praznovanje praznika dela vam želimo sodelavci Sveta gorenjskih sindikatov!

Sprememba Zakona o dohodnini je prinesla višje neto plače

V marcu je bil sprejet Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (ZDoh-2Z), ki je začel veljati naslednji dan po objavi, uporablja pa se že za davčno leto 2022 in sicer od 1. januarja dalje.

Zakon je prinesel številne spremembe in sicer oprostitev plačila dohodnine od družinske pokojnine, oprostitev plačila dohodnine od izplačil iz šolskega sklada, ugodnosti pri določanju bonitet za nakup električnih vozil, sprememba olajšave za zaposlovanje mladih, nove olajšave za vlaganja v digitalno preobrazbo in zeleni prehod, spremembe, ki zadevajo dohodek iz kapitala, kot so dividende, obresti in dobiček iz kapitala, olajšave za tiste s statusom dijaka in študenta, olajšave za prostovoljno opravljanje nalog zaščite in reševanja in številne druge spremembe.

Najpomembnejše spremembe, o katerih je bilo tudi v javnosti precej govora, pa so dohodninske spremembe na področju plač.

Pomembna je **sprememba splošne davčne olajšave**, katera se zvišuje iz 3.500 EUR na 7.500 EUR in sicer v naslednjem prehodnem obdobju:

Znesek splošne olajšave	Davčno leto
3.500 evrov	2021
4.500 evrov	2022
5.500 evrov	2023
6.500 evrov	2024
7.500 evrov	2025

Sprememba splošne davčne olajšave pomeni spremembo pri izplačilu plač. Zaradi višje olajšave se bo znižala osnova za plačilo dohodnine, kar posledično pomeni višje neto izplačane plače. Višje neto izplačane plače so zaposleni že občutili sicer v mesecu aprilu, ko so prejeli izplačilo marčevskih plač.

S spremembo zakonodaje se uskladi tudi **lestvica olajšav**, ki je določena v Pravilniku o določitvi usklajenih zneskov olajšav, enačbe za določitev olajšav in lestvice za odmero dohodnine za leto 2022. Za leto 2022 tako veljajo naslednje olajšave:

1. osebna olajšava za invalida s 100% telesno okvaro	18.188,61 eura
2. posebna olajšava za:	
- za prvega vzdrževanega otroka	2.510,03 eura

- za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo	9.094,90 eura
- za vsakega nadaljnjega otroka se olajšava za prvega vzdrževanega otroka oziroma olajšava za otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo poveča za:	
- drugega vzdrževanega otroka za	218,69 eura
- tretjega vzdrževanega otroka za	2.041,07 eura
- četrtega vzdrževanega otroka za	3.863,45 eura
- petega vzdrževanega otroka za	5.685,83 eura
- vse nadaljnje vzdrževane otroke glede na višino olajšave za predhodnega vzdrževanega otroka za	1.822,38 eura
- za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana	2.510,03 eura
3. olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje	2.903,66 eur

S spremembo zakona se **stopnja dohodnine v najvišjem razredu iz 50% zniža na 45%**. Hkrati pa se s koeficientom rasti življenjskih potrebščin **uskladijo tudi davčne osnove**. Usklajeni zneski neto letnih davčnih osnov iz ter ustrezno izračunani zneski dohodnine za leto 2022 znašajo:

Če znaša neto letna osnova v eurih		znaša dohodnina v eurih				
nad	do					
	8.755,00			16 %		
8.755,00	25.750,00	1.400,80	+	26 %	nad	8.755,00
25.750,00	51.500,00	5.819,50	+	33 %	nad	25.750,00
51.500,00	74.160,00	14.317,00	+	39 %	nad	51.500,00
74.160,00		23.154,40	+	45 %	nad	74.160,00

Za zaposlene pa je pomembna tudi **sprememba davčne obravnave izplačil za poslovno uspešnost**. Izplačilo poslovne uspešnosti je še vedno vezano na kriterije poslovne uspešnosti, hkrati pa se ne obravnava več kot del plače, kar pomeni, da se lahko izplača ne le v denarju (kot velja za plačo) ampak tudi v obliki različnih ugodnosti, kot so darilni boni, delnice, in druge ugodnosti. Izplačilo poslovne uspešnosti bo moralo tudi v prihodnje biti opredeljeno v kolektivni pogodbi ali v posebnem dogovoru s sindikatom.

Spreminja se tudi **višina neobdavčenega dela**. Do sedaj je bilo neobdavčeno izplačilo v višini povprečne mesečne plače v RS v preteklih treh mesecih, po novem pa se poleg 100% povprečje mesečne plače v RS v preteklih treh mesecih lahko upošteva tudi 100% povprečne mesečne plače delavca, vključno z nadomestili plače izplačanih v zadnjih 12 mesecih pri delodajalcu. Če je to za delavca ugodneje.

Hkrati pa se odpravlja tudi pogoj, da je neobdavčeno le enkratno izplačilo poslovne uspešnosti. Po novem je **takih neobdavčenih izplačil lahko več**, seveda do zgornjega zneska, to je 100% povprečne plače v RS ali 100% povprečne plače zaposlenega, če je to zanj ugodneje.

Nekaj novosti na področju bolniške odsotnosti

Bolniška odsotnost je opredeljena kot začasna odsotnost z dela iz upravičenih zdravstvenih razlogov. Pravico do začasne zadržanosti od dela in s tem povezane pravice do nadomestila plače med začasno zadržanostjo od dela iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja imajo zavarovanci, ki so v delovnem razmerju, osebe, ki samostojno opravljajo gospodarsko ali poklicno dejavnost, lastniki zasebnih podjetij, vrhunski športniki in vrhunski šahisti ter kmetje, če so za to pravico zavarovani.

Odobritev bolniške odsotnosti seveda ostaja v pristojnosti osebnih zdravnikov oziroma nadaljnje bolniške odsotnosti, v pristojnosti imenovanega zdravnika. **Se je pa s prvim marcem spremenilo trajanje oziroma obdobje nadomestila za bolniško odsotnost v breme delodajalca, ki se je z dosedanjih 30 delovnih dni skrajšalo na 20 delovnih dni za posamezno odsotnost z dela in hkrati na največ 80 delovnih dni v koledarskem letu, z dosedanjih 120 delovnih dni, kadar gre za odsotnost zaradi bolezni, poškodbe izven dela in poškodbe po tretji osebi izven dela.** To velja tudi za samostojne podjetnike, ki sami nosijo breme stroškov, ko nastopi bolniška odsotnost.

Prvih 20 delovnih dni bolniške odsotnosti bo torej šlo v breme delodajalca, nad 20 delovnih dni pa v breme ZZZS. S tem so razbremenjeni tako delodajalci kot samostojni podjetniki. To pomeni, da bo zaposleni za prvih 20 delovnih dni odsotnosti prejemal nadomestilo plače, ki bo v breme delodajalca, prav tako pa si bo s.p. po novem sam kril le prvih 20 delovnih dni bolniške odsotnosti. S to spremembo pa se ne spreminja obdobje, s strani osebnega zdravnika, odobrene bolniške odsotnosti, tako da osebni zdravnik še vedno odobri odsotnost do 30 koledarskih dni, če pa je bolniška odsotnost daljša od 30 koledarskih dni, o upravičenosti do odsotnosti presoja komisija oziroma zdravnik, imenovan s strani ZZZS.

Kadar je razlog bolniške odsotnosti delavca ali s.p. poklicna bolezen oziroma poškodba pri delu, pa ostaja štetje delovnih dni v breme delodajalca oziroma ZZZS enako kot do sedaj - torej je nadomestilo v breme delodajalca do 30 delovnih dni in v breme ZZZS od 31. delovnega dne ter odločanje osebnega zdravnika pri odsotnosti do 30 koledarskih dni oziroma imenovanega zdravnika od vključno 31. koledarskega dne.

Prav tako se z nedavnimi spremembami Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, **spreminja minimalna višina nadomestila za bolniško odsotnost v breme ZZZS in sicer nadomestilo po novem ne more biti nižje od 60 % minimalne plače**, ki je določena z zakonom, ki ureja minimalno plačo, kar znese **644,66 evrov bruto**. Do sedaj je bilo minimalno nadomestilo v breme ZZZS določeno v višini zajamčene plače (nekaj manj kot 238 evrov). Ne glede na to, pa je za zavarovanca, katerega osnova za plačilo prispevkov je nižja od 60 % minimalne plače, najnižje nadomestilo določeno v višini osnove, po kateri je zavarovan.

Hkrati pa, tako kot do sedaj, nadomestilo za bolniško odsotnost v breme ZZZS, v nobenem primeru ne more biti višje od plače, ki bi jo zavarovanec dobil, če bi delal oziroma ne višje od osnove, po kateri je v času zadržanosti od dela zavarovan.

Nova minimalna višina bolniškega nadomestila v breme ZZZS velja za obdobja zadržanosti od vključno 1.5.2022 naprej, za bolniške odsotnosti do vključno 30.4.2022 pa je minimalno nadomestilo v breme ZZZS še vedno določeno v višini zajamčene plače.

SINDIKALNA LISTA APRIL 2022

	Uredba *1	Zasebni sektor *2
<u>1. DNEVNICE</u>		
- cela dnevnicna (nad 12 do uklj.24 ur odsotnosti)	21,39	odvisno od KP dej. ali podj.KP
- polovična dnevnicna (nad 8 do 12 ur odsotnosti)	10,68	odvisno od KP dej. ali podj.KP
- znižana dnevnicna (od 6 do 8 ur odsotnosti)	7,45	odvisno od KP dej. ali podj.KP
<u>2. KILOMETRINA</u>		
* v primeru uporabe lastnega prevoza delojemalca v službene namene	0,37	odvisno od KP dej. ali podj.KP
* v primeru prevoza z javnim sredstvom	stroški javnega prevoza	
<u>3. PREVOZ NA DELO IN Z DELA</u>		
* povračilo stroškov javnega prevoza ali kilometrine	0,18€ za vsak polni kilometer; izplačilo za javni prevoz do 140,00€ oz. do višine kilometrine, ki bi jo delavec prejel za dneve prisotnosti, če ta ne presega 140,00€	odvisno od KP dej. ali podj.KP
<u>4. LOČENO ŽIVLJENJE</u>	334,00	
- stanovanje		odvisno od KP dej. ali podjetniške KP
- prehrana		odvisno od KP dej. ali podjetniške KP
<u>5. PRENOČIŠČE</u>		
Povračilo stroškov prenočevanja do višine zneska po predloženem računu, ki ga odobri delodajalec.		
<u>6. REGRES ZA PREHRANO</u> (redni delovni čas) *4	6,12	odvisno od KP dej. ali podj.KP
* za vsako dopolnjeno uro po polnem delovnem času	0,76	odvisno od KP dej. ali podjetniške KP
<u>7. TERENSKI DODATEK</u> *3	4,49	odvisno od KP dej. ali podjetniške KP
<u>8. JUBILEJNE NAGRADE</u>		
- za 10 let	460,00	odvisno od KP dej. ali podjetniške KP
- za 20 let	689,00	odvisno od KP dej. ali podjetniške KP
- za 30 let	919,00	odvisno od KP dej. ali podjetniške KP
- za 40 let	919,00	odvisno od KP dej. ali podjetniške KP
<u>9. ODPRAVNINA OB UPOKOJITVI</u>	do 4.063,00	odvisno od KP dej. ali podjetniške KP
<u>10. SOLIDARNOSTNA POMOČ</u>		
* ob smrti delojemalca ali ožjega družinskega člana	do 3.443,00	odvisno od KP dej. ali podjetniške KP
* težja invalidnost,daljša bolezen,elementarna nesreča, požar	do 1.252,00	odvisno od KP dej. ali podjetniške KP
<u>11. REGRES ZA LETNI DOPUST</u>		
- najmanj minimalna plača za leto 2022	-	1.074,43 €
<u>12. MINIMALNA PLAČA</u> (od 01.01.2022; UL RS 5/2022)	-	1.074,43 €

*1 -Uredba o davčni obravnavi povračila stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (114/21)

*2 -Osнова za zneske v zasebnem sektorju je odvisna od KP dejavnosti ali podjetniške KP.

*3 -Terenski dodatek in dnevnicna se izključujeta

*4 -velja za tista podjetja za katera še vedno velja Zakon o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov (ZPSDP) (UL RS 5/2022)

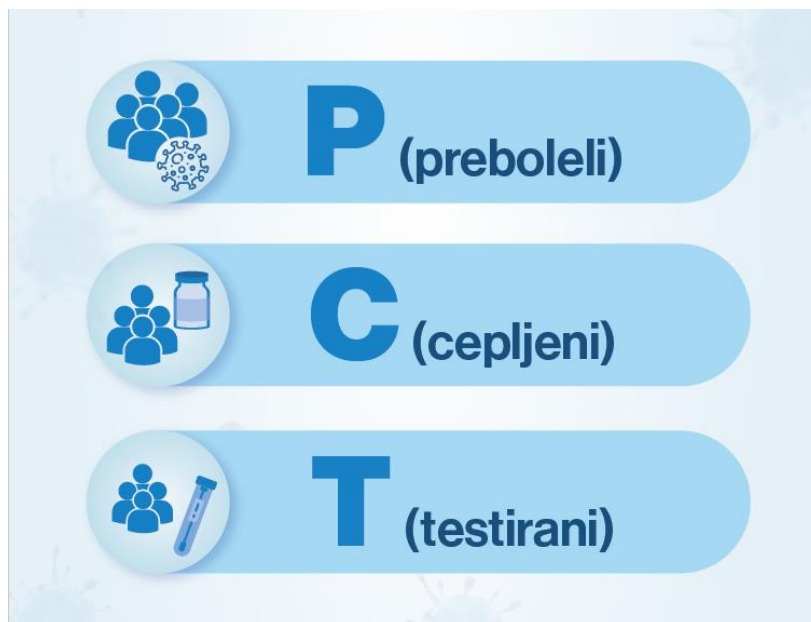
Ustavno sodišče je odločalo o ustavnosti in zakonitosti PCT pogoja

Po številnih različnih pravnih mnenjih o tem, ali je zahteva države po izpolnjevanju PCT pogoja za vključevanje v družbo sploh dopustna in zakonita, je končno o tem vprašanju odločilo tudi Ustavno sodišče.

Ustavno sodišče je odločilo, da je bil pogoj PCT zakonit in v skladu z ustavo.

Pobudnika sta v postopku za oceno ustavnosti in zakonitosti izpodbijala Odlok o začasnih ukrepih za preprečevanje in obvladovanje okužb z nalezljivo boleznijo COVID-19 oziroma njegove posamezne določbe. Navajala sta, da jima je zaradi določitve pogoja PCT, če ga ne izpolnjujeta, onemogočen dostop do posameznih vsakodnevnih storitev ali dejavnosti, ki so običajen del življenja vsakega posameznika. Če posamezniki niso izpolnjevali PCT pogoja, jim ni bila dovoljena uporaba storitev ali navzočnost pri dejavnostih. Pogoj PCT je veljal za večino področij življenja v družbi in za zelo širok krog naslovnikov. Je pa Odlok določal tudi nekatere izjeme, ki jih je Ustavno sodišče vzelo v obzir pri odločanju. Take izjeme so npr. dostop do nujnih zdravstvenih storitev, dostop do nujnih življenjskih potrebščin, hrane, zdravil, farmacevtskih izdelkov, dostop do odprtih prostorov bencinskih servisov, spremstvo otrok v vrtce in nižje razrede osnovne šole ali k zdravniku, javni potniški promet za dijake in učence. Pogoj PCT ravno tako ni veljal za mlajše osebe od 12 let.

Ustavno sodišče je presojalo, ali uvedba obveznega PCT pogoja dejansko pomeni uvedbo obveznega cepljenja in presodilo, da temu ni tako. Ker je v okviru pogoja PCT enakovredno kot cepljenje in prebolelnost veljalo tudi testiranje, ki pa je bilo široko dostopno za vse državljanke, je sodišče menilo, da se posameznik lahko prostovoljno odloči bodisi za cepljenje, bodisi za testiranje. V kolikor pa bi ukrep vključeval le pogoja cepljenja ali prebolelnosti pa bi šlo za položaj v bistvenem primerljiv

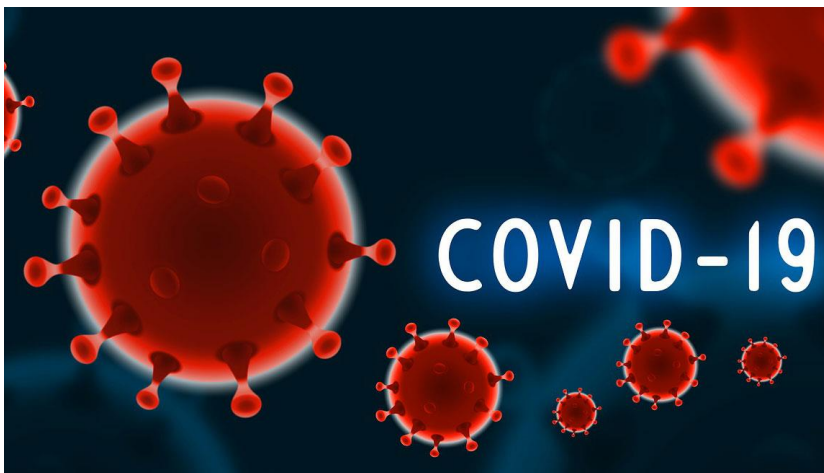

položaju obveznega cepljenja. Spodbujanje in priporočanje cepljenja pa po mnenju Ustavnega sodišča nista sestavna dela obvezujoče ureditve in ne povzročata pravnih učinkov za posameznike.

Ustavno sodišče je odločalo tudi o tem, ali pomeni obvezen PCT pogoj poseg človekove pravice, kot so poseg v telesno integriteto s testiranjem, poseg v svobodo gibanja, v svobodno gospodarsko pobudo, v pravice in dolžnosti staršev ter v pravico do

zdravstvenega varstva. Postavilo se je vprašanje ali gre v konkretnih primerih za poseg v posamezno pravico ali le za način njenega uresničevanja. **Ustavno sodišče je presodilo, da v vseh primerih gre za poseg v navedene človekove pravice. Poseg sam po sebi pa ni vedno protiušten, zato je sodišče presojalo ali je ukrep sorazmeren in zakonit, torej ali obstaja zakonska podlaga za ukrep.**

V skladu z načelom zakonitosti je moral imeti Odlok ustrezno zakonsko podlago. Ker pogoj PCT po Odloku ni pomenil obveznega cepljenja, je Ustavno sodišče upoštevalo, da je bil za posameznike, ki niso izpolnjevali pogoja prebolelnosti in se niso odločili za cepljenje, obvezen pogoj testiranja. Na podlagi Zakona o nalezljivih boleznih je mogoče ob neposredni nevarnosti za širjenje nalezljive bolezni odrediti obvezne usmerjene zdravstveno higienske preglede oseb, ki so prebolele nalezljivo bolezen in zdrave nosilce povzročiteljev nalezljivih bolezni, potnikov v mednarodnem prometu ter drugih oseb, ki s svojim delom ali ravnanjem lahko prenesejo nalezljivo bolezen. Usmerjeni zdravstveno higienski pregledi oseb vključujejo tudi odvzem bioloških vzorcev človeškega izvora za laboratorijsko preiskavo, katere namen je preprečiti, da bi osebe, ki so vir okužbe, z običajnimi življenjskimi aktivnostmi ogrozile varovanje zdravja in življenja ljudi. Po oceni Ustavnega sodišča je za določitev obveznosti pogoja testiranja obstajala zadostna zakonska podlaga v zakonu, kar pomeni, da določitev PCT pogoja ni v neskladju z načelom zakonitosti.

Ustavno sodišče je presojalo, ali so bili navedeni posegi v človekove pravice ustavno dopustni. Pri tem je uporabilo test sorazmernosti in ugotovilo, da je ukrep testiranja sorazmeren in zato skladen z Ustavo. Posegi v človekove pravice so sledili skupnemu ustavno dopustnemu cilju varovanja življenja in zdravja ljudi, ki je izražal tudi javno korist.

Pri tem je Ustavno sodišče poudarilo, da je treba poleg posameznikove pravice do zdravja postaviti tudi posameznikovo dolžnost, da varuje zdravje drugih ljudi pred nalezljivo boleznijo, še zlasti ranljivih skupin posameznikov. Po oceni Ustavnega sodišča je bil ukrep testiranja v skladu z Odlokom primeren, ker se je z njim preprečeval dostop oseb, ki bi lahko širile okužbo, do storitev. Ker brez testiranja oziroma z blažjimi ukrepi ne bi bilo mogoče enako učinkovito in v enaki meri zagotavljati doseganja cilja, je bilo testiranje tudi nujen ukrep. Čeprav testiranje lahko povzroča posamezniku nelagodnosti ter neprijetne in boleče občutke, intenzivnost posega v telo po presoji Ustavnega sodišča ni tolikšna, da bi odtehtala njegove koristi. Zato je zaključilo, da je bil ukrep sorazmeren.

Pogoj PCT je torej, kljub temu, da posega v določene ustavne pravice posameznikov, v celoti zakonit, sorazmeren in kot tak v skladu z Ustavo.

Zahteva po dvigu povračil stroškov za prehrano in prevoz na delo

Številne podražitve, ki so jim delavci priča v zadnjih mesecih so še dodatno vplivale na to, da so sindikati Vladi RS in Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti posredovali predlog za uskladitev zneskov za povračila stroškov določenih v Uredbi o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja.

Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja določa zgornjo mejo zneskov povračil stroškov za prevoz na delo in z dela, kilometrine, povračil stroškov za prehrano med delom, dnevnic, povračil stroškov za službena potovanja, jubilejnih nagrad, odpravnin ob upokojitvi, solidarnostnih pomoči in drugih prejemkov, ki se ne vštevajo v davčno osnovo in od katerih se ne plačujejo davki in prispevki. Zneski po uredbi se že od leta 2008 niso usklajevali, medtem ko se je gospodarska situacija, ki je za seboj potegnila številne podražitve, močno spremenila.

Trenutno je neobdavčen znesek povračila za prehrano med delom 6,12 EUR na dan, kar pogosto presega stroške, ki jih imajo delavci s prehrano med delom. Enako velja za prevoz na delo in z dela. Trenutno je neobdavčen znesek povračila stroškov za prevoz na delo in z dela cena javnega prevoza oziroma 0,18 EUR za vsak prevožen kilometer. Ker gredo cene bencina nenadzorovano navzgor, tudi to kmalu ne bo več zadostovalo za povračilo nastalega stroška.

Sindikati opozarjajo, da je inflacija od leta 2008, ko je Uredba stopila v veljavo, znašala 19,2%, cena hrane je v istem obdobju narasla za 29,2%, cena bencina pa za 24,5%. Glede na dogajanje v Ukrajini pa so že sedaj napovedane še dodatne podražitve tako hrane, kot tudi energentov.

Sindikati tako predlagajo uskladitev povračila stroška za prehrano med delom na podlagi rasti cen hrane za 29,2%, to je na 7,91 EUR, uskladitev stroška kilometrine za prevoz na delo in z dela za najmanj 24,5%, kolikor znaša povečanje stroška za gorivo in sicer na najmanj 0,22 EUR za vsak prevožen kilometer, kilometrino za povračilo stroškov za službena potovanja pa na najmanj 0,46 EUR na kilometer. Drugi zneski, ki so določeni v Uredbi pa naj se uskladijo za 19,2%, kolikor znaša letna inflacija v obdobju od leta 2008 do 2022.

Problematika prenizkih zneskov, ki so še neobdavčeni pa je le en del problematike. Drugi del je povezan s tem, da imajo v številnih podjetjih povračila stroškov določena krepko pod zneski, ki jih določa Uredba, kar pomeni, da delavci dejansko prejmejo še nižja povračila, ki sploh ne pokrijejo njihovih stroškov. Ureditev tega področja pa je stvar dogovorov na nivoju panožnih in podjetniških kolektivnih pogodb.

Kolektivna pogodba za trgovino se bo prenovila

Konec leta 2022 preneha veljati leta 2018 sklenjena Kolektivna pogodba dejavnosti trgovine Slovenije. Normativni del, to so pravice in obveznosti delavcev in delodajalcev, se uporablja še najdlje eno leto po prenehanju veljavnosti.

V letošnjem letu bo tako potrebno začeti dogovarjanja za novo ali prenovljeno kolektivno pogodbo. Sindikat je že podal predlog sprememb kolektivne pogodbe in s tem nakazal, da si želimo socialnega dialoga in da smo se pripravljene začeti pogajati takoj.

Sindikati opozarjamo na problematiko nizkih plač v dejavnosti trgovine na dnevni bazi. Dejavnost trgovine je ena tistih, kjer so najnižje osnovne plače postavljene tako nizko, da trenutna minimalna plača, ki znaša 1.074,43 EUR, posega v VI. tarifni razred. To pomeni, da imajo zaposleni do VI. tarifnega razreda doplačilo do minimalne plače, kar je sramotno. Prodajalec, ki je nosilni poklic v trgovini, je običajno razvrščen v IV. tarifni razred, zanj pa je trenutno predvidena najnižja osnovna plača v znesku 683,92 EUR. Delodajalci po podjetjih morajo tako s svojimi internimi akti, kot so kolektivne pogodbe ali plačni sistemi vzpostavljati stanje, ki je kolikor toliko sprejemljivo za zaposlene, da le ti še bolj množično kot že sicer, ne odhajajo iz trgovinske dejavnosti v druge, bolj plačane dejavnosti.

S spremembo kolektivne pogodbe želimo sindikati doseči višje najnižje osnovne plače, ki bi pomenile dostojne plače za zaposlene v trgovini in nič ali vsaj minimalno doplačil do minimalne plače.

Potrebno pa bo urediti tudi nekatera druga odprta vprašanja, kot je problematika kraja opravljanja dela, ureditev povračila stroškov za prihodna na delo in z dela. V trgovini je namreč minimalni znesek povračila 70% stroškov najcenejšega javnega prevoza, pri čemer delodajalci pogosto povrnejo sorazmerni del mesečne vozne karte glede na prisotnost na delovnem mestu v tekočem mesecu.

Še vedno pa ostaja odprto vprašanje tudi izplačilo regresa za letni dopust, ki se deloma lahko plača v nadenarni obliki, kar je za številne zaposlene nesprejemljivo. Seveda je še mnogo drugih odprtih tem, o katerih se je potrebno pogovarjati in tudi najti ustrezne rešitve. Pri vseh vprašanjih pa je potrebno imeti v mislih, da se je v času pomanjkanja delovne sile potrebno bolj aktivno ukvarjati z zadovoljstvom zaposlenih, na katerega pa v veliki meri vpliva tudi plačilo za delo in drugi prejemki iz delovnega razmerja.

Dodatek št.14 h KP za dejavnost elektroindustrije Slovenije

Po neuspelem poskusu sklenitve dodatka št. 14 h Kolektivni pogodbi za dejavnost elektroindustrije Slovenije (KP elektroindustrije) v letu 2020, smo se v socialni parterji lani jeseni začeli ponovno pogajati o uskladitvi najnižjih osnovnih plač po tarifnih razredih in o višini regresa za letošnje leto. V treh krogih pogajanj nam je nekako uspelo zediniti naša pričakovanja in želje z ozirom na realne možnosti in nesigurne, širše družbene okoliščine ter se dogovoriti za vsebino Dodatka št. 14 h KP elektroindustrije.

Socialni partnerji smo se tako dogovorili za dvig najnižjih osnovnih plač po tarifnih razredih v višini 3,2% s 1.4.2022, kar je točno dve leti od zadnje uskladitve najnižjih osnovnih plač na nivoju panoge. Povišane najnižje osnovne plače bodo torej prvič izplačane v mesecu maju 2022. Seveda smo sindikati tudi tokrat opozarjali, da marsikakšno podjetje uskladi le toliko in tisto, kar mu nalaga KP dejavnosti, ostale plače pa se, če niso neposredno vezane na najnižje osnovne plače po tarifnih razredih, marsikje sploh ne usklajujejo. To seveda, zaradi rasti minimalne plače, še dodatno povečuje plačno uravnilovko in posledično razvrednoti zahtevnejša delovna mesta in sproža neželjeno odhajanja bolj usposobljenih in izobraženih delavcev ter večja splošno nezadovoljstvo zaposlenih.

Delodajalci se prav tako zavedajo, da je dvig minimalne plače z januarjem letos, povzročil še večjo plačno uravnilovko in vplival na maso plač. Da bi se podjetja uravnilovki vsaj nekoliko izognila, so/bi bile potrebne uskladitve in popravki vseh osnovnih plač, kar pa si, po oceni delodajalcev, marsikakšno podjetje ne more več »privoščiti« in zato bo tam izvedena le uskladitev po kolektivni pogodbi dejavnosti.

Podobni pomisleki in zadržki na delodajalski strani so bili tudi v zvezi regresom za letni dopust, katerega minimalni znesek je določen z Zakonom o delovnih razmerjih (ZDR-1) in ne sme biti nižji od minimalne plače v RS. In ker se je znesek minimalne plače povešal, se je povešal tudi minimalni regres. Sindikati smo sicer predlagali, da bi se za določanje minimalnega regresa dogovorila stalna formula (regres v višini 120 % minimalne plače), da se ne bi bilo potrebno vsako leto znova pogovarjati o njegovi višini, a delodajalci našemu predlogu niso bili naklonjeni, tako da je bil tekom pogajanj, nato dogovorjen regres za leto 2022 v minimalni višini 1.125 evrov.

Sindikati si želimo in upamo, da bo večina podjetij vendarle uskladila vse osnovne plače in s tem ohranila realno vrednost plač ter zmogla izplačalo višjega regresa od minimalno določenega, saj je to prejemek, ki je davčno ugodneje obravnavan, zaposlenim pa predstavlja pomemben del prihodkov iz naslova delovnega razmerja.

Projekt Regijski center za dostojno delo Ljubljana - RCDDL

Svet gorenjskih sindikatov v obdobju od 2017 do 2022 sodeluje kot partner v projektu Regijski center za dostojno delo Ljubljana, ki ga sofinancira Evropska unija in katerega nosilec je Združenje delodajalcev Slovenije, poleg nas pa je partner projekta še Študentski servis.

V okviru projekta RCDDL, ki se letos konec poletja zaključuje, so potekale različne brezplačne delavnice, predavanja, izobraževanja in srečanja o pravicah in obveznostih na področju dela in delovnih razmerij

ter dogodki, ki so namenjeni osveščanju udeležencev o dostojnem delu, ter predstavitvi številnih aktualnih in zanimivih tem v zvezi delom, zaposlovanjem in trgom dela na splošno. Letos bomo pripravili še dve delavnici in s tem zaključili sklop osemnajstih, po naši oceni, uspešnih delavnic. Prepričani smo, da bosta tudi zadnji dve zanimivi in poučni.

Informacije za vse, ki vas dostojno delo zanima, so na voljo na spletni strani RCDDL – www.dostojno-delo.eu in FB: Regijski center za dostojno delo Ljubljana oziroma po telefonu ali elektronski pošti – dostojnodelo@gorenjski-sinidkati.si.

Uradne ure RCDDL so ob torkih, sredah in četrkih med 13. in 15. uro, v okviru katerih je mogoče dobiti brezplačen pravni nasvet, v zvezi z delovnimi razmerji oziroma drugimi pravicami v zvezi z delom. Vsi kontakti so objavljeni na spletni strani projekta.

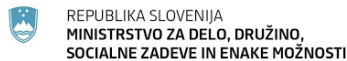
Projekt SPIN znanja in kompetenc S4

Svet gorenjskih sindikatov sodeluje kot partner v projektu SPIN znanja in kompetenc S4, ki ga sofinancira EU.

Namen projekta je spodbujanje vključevanja oseb, ki so pred izgubo zaposlitve oziroma oseb, katerih zaposlitev je ogrožena v ukrepe na trgu dela.

Cilj projekta je uspešno prepoznati potrebe posameznikov ciljne skupine ter jih usposobiti in opolnomočiti za lažji in hitrejši prehod na trgu dela v ponovno zaposlitev ali v ohranitev svoje zaposlitve.

Za udeležence najprej pripravimo RAZVOJ KARIERE, ki vključuje profiliranje in vodenje kariernega razvoja vključenih v projekt po metodologiji individualnih kariernih načrtov, sledi pa RAZVOJ KOMEPTENC, kar pomeni izvedbo usposabljanj za razvoj kompetenc (tj. za pridobitev delovno in procesno specifičnih znanj, razvoj socialnih, digitalnih in drugih kompetenc).

Projektno partnerstvo sestavljamo projektni partnerji iz sindikalnih in delodajalskih ter izobraževalnih organizacij in sicer Obalna sindikalna organizacija – KS 90, Competo, kadrovske storitve, d.o.o., Primorska

Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije

gospodarska zbornica, Svet gorenjskih sindikatov in META Zavod za razvoj družinskega in ženskega podjetništva.

Projekt se v letošnjem letu zaključuje. Trenutno izvajamo še zadnja usposabljanja. Pripravljamo pa tudi že zaključno konferenco projekta, ki bo v sklopu predstavitev rezultatov vseh projektov, ki so bili razpisano pod okriljem Javnega štipendijskega, razvojnega, invalidskega in preživninskega sklada Republike Slovenije. Konferenca se bo odvijala v četrtek, 19. maja v Thermani Laško.

Skupna predvidena vrednost projekta in sofinanciranja znaša 1.819.156,00 EUR. Projekt sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada (www.eu-skladi.si).

SVET GORENJSKIH SINDIKATOV

Informacije, april 2022

Svet gorenjskih sindikatov, Slovenski trg 3, 4000 Kranj

tel.: 04 23 19 800 fax: 04 23 19 801

www.gorenjski-sindikati.si

info@gorenjski-sindikati.si

Odgovorna urednica: Nežka Bozovičar

Članke sto pripravili Nežka Bozovičar, Barbara Filipov in Irena Zaplotnik.

Svet gorenjskih sindikatov svojim članom nudi brezplačne pravne nasvete in brezplačno zastopanje članov sindikata pri delodajalcu, pred zavodi in drugimi inštitucijami v Sloveniji ter pred sodišči v skladu z internimi akti Sveta gorenjskih sindikatov.

Če potrebujete pravno pomoč se obrnite na spodnje kontakte:

Nežka Bozovičar, tel.: 04 23 19 803, nezka.bozovicar@gorenjski-sindikati.si

Barbara Filipov, tel.: 04 23 19 807, barbara.filipov@gorenjski-sindikati.si

Tajništvo, tel.: 04 23 19 800, info@gorenjski-sindikati.si

VABIMO VAS, DA DEL DOHODNINE NAMENITE VAŠEMU SINDIKATU!

Veljavni Zakon o dohodnini vsem davčnim zavezancem za dohodnino omogoča, da do 1,0% njihove dohodnine namenijo za delovanje splošno koristnih institucij, med katere spadajo tudi reprezentativni sindikati.

Sindikati v okviru svojega delovanja skrbimo za pravno in strokovno pomoč svojim članom, pomagamo sindikatom podjetij, izobražujemo, usposabljammo, vodimo različne delavnice in članom nudimo številne ekonomske ugodnosti.

V kolikor naše delovanje želite tudi finančno podpreti, vas vabimo, da del svoje dohodnine s katerim lahko razpolagate, namenite za naše delovanje in nam tako pomagate, da izvajamo še bolj kvalitetne programe za naše člane.

Vabimo vas, da izpolnite obrazec na naslednji strani in ga posredujete na najbližjo davčno izpostavo.

Hvala, ker verjamete v naše delo!

PODATKI O DAVČNEM ZAVEZANCU

_____
(ime in priimek davčnega zavezanca)

_____
(podatki o bivališču: naselje, ulica, hišna številka)

_____
(poštna številka, ime pošte)

Davčna številka zavezanca

--	--	--	--	--	--	--	--

_____
(pristojni davčni urad, izpostava)

ZAHTEVA

za namenitev dela dohodnine za donacije

Ime oziroma naziv upravičenca	Davčna številka upravičenca							Odstotek (%)	
SVET GORENJSKIH SINDIKATOV	1	0	2	9	4	9	3	7	1,0 %

V/Na _____, dne _____

_____
Podpis zavezanca/ke